

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม เพราะประชากรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 ประกอบอาชีพทางการเกษตร (รัชนิกร เศรษฐวิมล, 2532 : 19) สภาพภูมิประเทศและดินฟ้าอากาศของประเทศไทยมีความอุดมสมบูรณ์ พื้นที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ การประกอบอาชีพมักมีการพึ่งพิงธรรมชาติสูง สภาพแวดล้อมสภาพสังคมและสภาพครอบครัวจึงเป็นไปตามธรรมชาติ วิถีชีวิตของคนไทยมีความสงบสุข ความเป็นอยู่เรียบง่าย จนดูเหมือนว่าชีวิตสามารถดำเนินไปได้โดยไม่มี ความจำเป็นต้องกระตือรือร้นมากนัก ผู้ที่ทำงานน้อยก็พอยังชีพอยู่ได้ ผู้ที่ทำงานไม่ทำบ้าง หรือแม้แต่ไม่ทำอะไรก็ยังยังชีพอยู่ได้เช่นกัน คนส่วนใหญ่จึงเห็นว่า ปัญหาต่าง ๆ รอบกายนั้นยังมีน้อย หรือเห็นว่าไม่เป็นปัญหาเลยก็มี พฤติกรรมของคนไทยส่วนใหญ่ที่ผ่านมา คือ การไม่ทำงานอย่างจริงจังเท่าที่ควร ขาดการวางแผนเผื่ออนาคต ไม่มีความสม่ำเสมอ ไม่มีระเบียบวินัย ไม่เคารพกฎเกณฑ์ และชอบความสนุกสนานรื่นเริง (รัชนิกร เศรษฐวิมล, 2532 : 77)

ระบบเศรษฐกิจของไทยก่อนรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นระบบเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม คือ ผลิตเพื่อใช้เพียงพอต่อการบริโภคภายในครัวเรือน โดยรัฐเป็นผู้กำหนดการใช้ทรัพยากรตามความต้องการของสังคม ผู้ขาด การค้าหลายชนิดภายใต้การควบคุมของพระคลังสินค้าและเป็นผู้กำหนดราคาสินค้าที่สำคัญ ๆ เอง ส่วนในระดับชุมชนท้องถิ่นชนบทก็จะมีการแลกเปลี่ยนสินค้ากัน ในระหว่างหมู่เครือญาติ ยังไม่มีระบบกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพราะบรรดาที่ดินทั้งหลายนั้นเป็นของกษัตริย์และขุนนาง ส่วนการแลกเปลี่ยนสินค้าฟุ่มเฟือย ซึ่งเป็นของต่างประเทศก็จะมีอยู่ในชนชั้นนำของประเทศเท่านั้น การแบ่งงานกันทำอย่างเป็นกิจจลักษณะและเต็มรูปแบบยังไม่เกิดขึ้น เศรษฐกิจจึงเป็นแบบพอยังชีพ ต่อมา

เมื่อไทยทำการค้าระหว่างประเทศโดยทำสัญญาเบาว์ริงในปี พ.ศ. 2398 จึงได้ ทำให้มีการเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจขึ้นกล่าวคือ สินค้าเข้าเดิมที่เป็นสินค้า ฝู่มเฟือยเพื่อการบริโภคของชนชั้นน้าได้เปลี่ยนมาเป็นสินค้าของคนทั่วไป สินค้า- ออกที่เดิมประกอบด้วยสินค้าจำนวนน้อย แต่มากชนิดก็เปลี่ยนเป็นสินค้าที่สำคัญมาก เพียงไม่กี่ชนิด สนธิสัญญาเบาว์ริงจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจ จากระบบเศรษฐกิจแบบดั้งเดิมมาเป็นระบบเศรษฐกิจแบบเงินตรามาก ขึ้น (สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, 2536 : 153-154) ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นในการ เปลี่ยนแปลงประเทศไปสู่การพัฒนา

ประเทศไทยได้เริ่มจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนำมา เป็นแผนแม่บทเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ.2504 จนถึง ปัจจุบัน รวม 7 แผน ซึ่งสมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2536 : 226-241) ได้สรุปการ พัฒนาตามแผนแม่บท (หรือโดยแท้ก็คือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทั้ง 7 แผน) ไว้โดยรวม ๆ ว่า แผนพัฒนาทุกแผนเน้นการพัฒนาประเทศไปสู่ประเทศ- อุตสาหกรรม คือ ทั้งขยายการผลิตและเปิดตลาดเสรี เป็นการเน้นการพัฒนา ทางด้านเศรษฐกิจในระยะแรกๆ อย่างชัดเจน ทำให้มีการนำเทคโนโลยีเพื่อการ ผลิตแบบใหม่เข้ามาใช้สังคมไทย อย่างไรก็ตามรัชนิกร เศรษฐ (2532 : 31) ได้พบผลพวงที่ไม่พึงประสงค์ของการพัฒนาประเทศตามแผนดังกล่าวว่า ทำให้มี ความแตกต่างระหว่างชนบทกับเมืองมากขึ้น ทั้งรายได้ของชาวชนบทและชาว- เมืองก็แตกต่างกัน ซึ่งเป็นสภากการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม ดังนั้นจึงมี ผลให้การพัฒนาประเทศไม่สมดุล คือ ในขณะที่การพัฒนาด้านวัตถุได้เจริญรุดหน้า ไปอย่างรวดเร็ว ทว่าการพัฒนาด้านสังคมกลับไม่มีใครได้ผล ทำให้เกิดปัญหาตาม มานานัปการนับตั้งแต่ปัญหาในครอบครัว ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความยากจน ปัญหาการพนัน ปัญหาวัยรุ่น ปัญหายาเสพติดให้โทษ ปัญหาโสเภณี ปัญหาอาชญา- กรรม จนปัญหาคอร์รัปชัน ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกัน เช่น ปัญหาความยากจนสัมพันธ์กับปัญหาการว่างงาน โดยเมื่อไม่มีงานทำ ครอบครัวก็จะ ขาดรายได้ ไม่มีเงินใช้จ่ายเพียงพอ ฐานะครอบครัวก็จะยิ่งทรุดลง บุตรหลาน

อาจไม่ได้รับการดูแลหรือทำให้ได้รับการศึกษาตามที่ควรจะเป็น สามีและภรรยาเองก็อารมณ์ไม่มั่นคง หงุดหงิด ทะเลาะเบาะแว้งกันได้ง่ายในที่สุดก็อาจหาทางออกซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะหันเหไปสู่การเล่นพนันได้ (สุนัตรา สุภาพ, 2535 : 27)

สำหรับการเล่นพนันนั้นมีประวัติความเป็นมาช้านานแล้วและดูจะเป็นกิจกรรมที่ทำหน้าที่สนองตอบความต้องการของประชาชนในลักษณะสันตนาการรูปแบบหนึ่ง และทั้งเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ที่อาจถือได้ว่าเป็นปรากฏการณ์สากล ทั้งนี้เพราะปรากฏให้เห็นอยู่ในสังคมทุกเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ หรือวัฒนธรรม และทุกระดับอารยธรรม ในสมัยโบราณมนุษย์ยุคหินเอากรวดทาสีแล้วขว้างไปที่ข้อต่อของสัตว์จะเป็นการเผื่อเอาชนะหรือถือนวอนต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ก็ตาม แต่ลักษณะการขว้างทอยก็ดูจะเป็นสมมุติฐานของการตอรองแพ้ชนะลักษณะหนึ่ง ยิ่งกว่านั้นประวัติศาสตร์ยังได้บันทึกไว้ว่าก่อน ค.ศ.321 ที่ประเทศอินเดียได้มีการจัดตั้งกรม ๗ หนึ่งในทำหน้าที่ควบคุมการเล่นพนัน มีการอนุญาตให้ประชาชนเล่นทอดลูกเต๋าและเรียกเก็บผลประโยชน์ร้อยละ 5 จากรายได้ และในประเทศสหรัฐอเมริกา นับตั้งแต่ยังเป็นอาณานิคมของอังกฤษ การซื้อขายสลากกินแบ่งของรัฐบาล ก็เป็นสิ่งที่ทำกันเป็นปกติทั่ว ๆ ไป ยิ่งกว่านั้นในช่วงปี ค.ศ.1830-1840 ยังได้มีการนำรายได้จากสลากกินแบ่งรัฐบาลไปสนับสนุนสถาบันการศึกษาชั้นสูงหลายแห่ง รวมทั้งมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด และเยลด้วย (อัฒพ ชูบำรุง, 2532 : 111-112)

สำหรับสังคมไทยการเล่นพนันเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งมาตลอดทุกยุคทุกสมัย ดังจะเห็นได้จากการที่ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชนทุกแขนง ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือสื่อประเภทอื่น ๆ ซึ่งล้วนเป็นความยุ่งยากของสังคม และการเล่นพนันก็จะนำไปสู่การประกอบอาชญากรรมประเภทอื่น ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ไม่ว่าจะเป็นการเล่นการลักทรัพย์ ขิงทรัพย์ ยักยอก ฉ้อโกงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย ตลอดจนจนถึงการฆ่ากันตาย ทั้งนี้เพียงเพื่อตอบสนองความต้องการเบื้องต้น คือมีทรัพย์สินไปเล่นพนันหรือเพื่อแก้ปัญหาปลายเหตุเพื่อหมดตัวจากการเล่นพนันแล้วไม่มีจะยังชีพเท่านั้น ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าว

เหล่านี้ล้วนมีผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมต่อการพัฒนาและเป็นผลเสียหายทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ไม่เฉพาะตัวบุคคลเท่านั้น หากยังรวมไปถึงชุมชนหรือสังคมในภาพรวมอีกด้วย ทั้งนี้เพราะในสังคมไทยนั้นถือว่าการเล่นพนันเป็นสิ่งเลวร้าย ดังคำพังเพยเตือนใจที่ว่า "โจรปล้นสิบครั้ง ไม่เท่าไฟไหม้ครั้งเดียว ไฟไหม้สิบครั้ง ไม่เท่าการเล่นพนัน" ยิ่งกว่านั้นคำสอนในพุทธศาสนาก็ยังจัดให้การเล่นพนันเป็นหนึ่งในอบายมุข 6 (อบายมุข 6: 1 ตีมน้ำเมา 2 เทียวกลางคืน 3 ดูกาเล่น 4 เล่นการพนัน 5 คบคนชั่ว 6 เกียจคร้าน) ที่พึงหลีกเลี่ยง งดเว้น หรือควบคุมให้อยู่ในขอบเขตจำกัด มิฉะนั้นจะทำให้เกิดความไม่ปรกติในสังคม นักการพนันในอดีตจึงถูกมองว่าเป็นคนไม่ดีไม่น่าคบหาสมาคม ซึ่งศิษย์ สุนทรสัจบุณย์ (2530 : 9) ได้ให้นิยามว่า "นักเลงพนัน" ไว้ว่า หมายถึง บุคคลที่ชอบเล่นการพนันเป็นอาชีพ เล่นการพนันเสมอๆ ดังนั้นนักเลงการพนันจึงถือเป็นตัวอย่างที่เลวในชุมชน เช่นเดียวกับนักเลงในทางเสื่อมเสียอื่นๆ เช่นนักเลงหัวไม้ นักเลงผู้หญิง นักเลงสุรา เป็นต้น

นอกจากนี้เมื่อหันมาพิจารณาประเพณีที่สำคัญๆ ในวัฒนธรรมไทยก็จะพบว่า มีผลให้คนไทยเพาะนิสัยชอบเล่นพนันและมีพฤติกรรมที่แวดล้อมไปด้วยภาวะเสี่ยงทายและทำนาย ดังที่ รัชนิกร เศรษฐ (2532 : 149) ได้ให้นิยามว่า "ประเพณี" ไว้ว่า หมายถึง ความประเพณีที่สืบทอดกันมาจนเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ในหมู่คณะ เป็นนิสัยสังคมซึ่งเกิดขึ้นจากการที่ต้องเอาอย่างบุคคลอื่นๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตน หากจะกล่าวถึงประเพณีไทยก็หมายถึง นิสัยสังคมของคนไทย ซึ่งได้รับมรดกตกทอดมาแต่ดั้งเดิมและมองเห็นได้ในทุกภาคของสังคมไทย

ยิ่งไปกว่านั้น สมชัย ใจดี และคณะ (2535 : 41-83) ก็ได้ช่วยอธิบายถึงประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวกับการเสี่ยงและการทำนาย ไว้อีกด้วย ดังนี้

พิธีสงกรานต์ พิธีนี้มีขึ้นในวันที่ 13 เมษายน ของทุกปี โดยถือว่าเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทยมาแต่โบราณกาลแต่จะมาเป็นวันขึ้นปีใหม่ 1 มกราคม ตามแบบสากลเมื่อไม่นานมานี้ พิธีนี้ประกอบด้วย การทำบุญตักบาตร การรดน้ำดำหัว

ผู้ใหญ่ การปล่อยนกปล่อยปลา และมีการละเล่นต่าง ๆ โดยเฉพาะสะบ้า ซึ่งถือว่าเป็นการพนันชนิดหนึ่ง

พิธีแรกนขาขวัญ หรือพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนขาขวัญ พิธีนี้แต่เดิมนั้น พระเจ้าแผ่นดินจะทำพิธีไถนาเอง โดยที่พระมเหสีเสด็จใหม่ เพื่อเป็นแบบอย่างแก่ประชาชน ในสมัยสุโขทัยนั้นได้มีพระราชพิธีแรกนขาขวัญขึ้นในวันอาทิตย์แรก เดือนหก โดยพระเจ้าแผ่นดินทรงม้าเสด็จเป็นขบวน พร้อมด้วยขบวนอัครชายา พระบรมวงศานุวงศ์ และโปรดให้ออกกัญญาพลเทพธิบดีเป็นผู้ประกอบพิธีแทนพระองค์ หอมมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา พระเจ้าแผ่นดินโปรดให้พระจันทรกุมารแรกนาแทนพระองค์ และเมื่อถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ได้โปรดให้ข้าราชการผู้ใหญ่ประกอบพระราชพิธีนี้แทนพระองค์ ในชื่อพระยาแรกนา เมื่อจะทำพิธีพระยาแรกนาก็จะแต่งตัวและสวมเสื้อคล้าย ๆ ครุฑ มีการสักการะเทวรูปและอธิษฐานเสี่ยงจับผ้านสามผืน (เป็นผ้าลายกว้างหกคืบ ห้าคืบและสี่คืบอย่างละผืน) หากจับได้ผ้ากว้างก็ทำนายว่าน้ำในปีนั้นจะน้อย ถ้าจับได้ผืนกลางก็ว่าน้ำจะพอดี และหากจับได้ผืนแคบแสดงว่าน้ำจะมาก เมื่อจับได้ผ้าผืนใดก็นุ่งผ้าผืนนั้นห่มผ้าถุงเดิมอีกชั้นหนึ่ง แล้วพราหมณ์จะมอบโกเทียมโคให้ลงมือไถ โดยไถตามยาวก่อน 3 รอบ แล้วไถตามทางกว้างอีก 3 รอบ เสร็จแล้วนางเทวีทั้งสองจะหอบกระเช้าทอง 2 กระเช้า กระเช้าเงิน 2 กระเช้า ซึ่งบรรจุข้าวพันธุ์ออกไปให้พระยาแรกนาหว่าน แล้วไถกลมอีก 1 รอบ เป็นอันจบการไถ ต่อจากนั้นก็ปล่อยให้โคออกกินของเสี่ยงทาย 7 อย่าง มีข้าวเปลือก ข้าวโหม ถั่ว งา เหล้า น้ำ และหญ้า พระโคกินอะไรก็ทำนายว่าสิ่งนั้นจะอุดมสมบูรณ์ในปีนั้น

ประเพณีสลากภัต หมายถึง ประเพณีที่ถวายอาหารพระภิกษุสงฆ์โดยวิธีจับสลาก สลากภัตนี้นิยมทำในฤดูที่มีผลไม้อุดมสมบูรณ์ในระหว่างเดือนหกจนถึงเดือนแปด โดยเมื่อถึงฤดูนี้ทายกทายิกาจะบอกบุญไปตามญาติโยมว่าทางวัดจะจัดให้มีสลากภัตในวันนั้นวันนี้ เมื่อถึงกำหนดชาวบ้านก็จะจัดอาหารกับเครื่องไทยทานตามกำลังของตนนำไปที่วัด และจะได้รับแจกหมายเลขหรือชื่อพระที่จะถวาย ซึ่งก็ต้องถวายตามนั้น ไม่มีการเจาะจงท่านเจ้าอาวาสหรือรูปนั้นรูปนี้แต่อย่างใด

ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นเป็นประเพณีและพิธีกรรมที่มีส่วนเกี่ยวกับการเสี่ยงและ การทำนายในสังคมไทยทั่วๆ ไป ซึ่งเมื่อหันมาพิจารณาเฉพาะในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก็จะพบว่าประเพณีในลักษณะดังกล่าวนี้เช่นกัน ดังที่ พระมหาปรีชา ปริญญาโณ (2525 : 39-94) ได้อธิบายถึงประเพณีโบราณไทยอีสานไว้ดังจะ กล่าวโดยสังเขป ดังนี้

การตาย ชาวอีสานมีประเพณีปฏิบัติเป็นขั้นตอน ตั้งแต่อาบน้ำศพ มัดศพ ตั้งศพ สวดศพ การหามศพ การรุ่งศพ การปลงศพ การเผาและการเก็บ กระดูก โดยเฉพาะการปลงศพ ที่ที่จะปลงศพนั้นจะนำเอาไข่ 1 ใบ ข้าว 1 ปั้น เสี่ยงทายถ้าไข่แตกตรงไหนให้ฝังหรือเผาทรงนั้น โดยถือว่าที่ตรงนั้นเจ้าของ อนุญาตให้แล้ว

ประเพณีบุญบังไฟ ชาวอีสานจะกำหนดเอาเดือนหกเป็นเวลาทำพิธี ดังนั้น จึงมีชื่อเรียกประเพณีอีกชื่อหนึ่งว่า บุญเดือนหก ประเพณีนี้มีสาเหตุมาจากความ ต้องการขอฝนจากเทวดาโดยมีเรื่องเล่ากันมาว่า ณ สวรรค์ชั้นฟ้า มีเทพบุตร นามว่าวิสสกาลเทพบุตร เทพเจ้าองค์นี้เป็นผู้ตกแต่งน้ำฝ้าน้ำฝน ฝนจะตกหรือไม่ ก็อยู่ที่พระองค์ ใครทำถูกทำชอบท่านก็แต่งให้ ทำไม่ถูกไม่ชอบท่านก็ไม่แต่ง สิ่ง ที่เทพเจ้าองค์นี้ชอบก็คือการบูชาไฟ ใครบูชาไฟถือว่าบูชาท่าน แล้วท่านจะแต่งฝ้า ฝนให้ตกตามฤดูกาล อาศัยเหตุนี้คนอีสานจึงมีประเพณีบุญบังไฟเพื่อเสี่ยงทายขอฝน ต่อเทพเจ้า

ประเพณีแห่นางแมว วิธีการของประเพณีก็คือ เอาแมวมาตัวหนึ่งใส่ใน กระสอบปิดปาก(กระสอบ)ไว้ แล้วเอาไม้มาสอดเป็นคานาให้สองคนหาม (คานาขึ้น 5 ปาวสัดเค เทวดาให้ลงมา) จากนั้นก็อธิษฐานขอน้ำฝนจากเทวดา และหามแห่ แมวไปทุกครัวเรือน เมื่อไปถึงเรือนใดให้เทน้ำให้ แต่อย่าให้ถูกตัวแมว เป็นการ เสี่ยงทายขอฝนอีกประการหนึ่ง

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าคนไทยเคยชินกับเรื่องเสี่ยงทาย การ ทำนายหรือการละเล่นที่มีการเสี่ยงทายมาตั้งแต่โบราณกาล จนเป็นพฤติกรรมที่ติด เป็นนิสัยแฝงมากับประเพณีโดยไม่รู้ตัว เมื่อคนไทยอยู่ด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป

และมีการโต้เถียงหรือมีความเห็นไม่ตรงกันครั้งใดก็มักจะได้ยินคำว่า "มาพนันกันมัย" อยู่ตลอดเวลา

การเล่นพนันในสังคมไทยนั้นมีรูปแบบหลากหลาย ทั้งถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย ทั้งชัดเจนและแอบแฝงที่ถูกกฎหมายก็เช่น การซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล การแข่งม้าในสนามม้า การแข่งขันชนวัว การแข่งขันชกมวย เป็นต้น ส่วนที่ผิดกฎหมายก็มีมากมายไม่แพ้กัน โดยบางอย่างก็แอบอิงกับการเล่นพนันที่ถูกกฎหมาย โดยเฉพาะสลากกินรวบที่เรียดกันว่าหวยใต้ดินหรือหวยเถื่อน และนับเป็นการเล่นพนันที่แพร่หลายที่สุด นอกจากนี้ยังมีการเล่นพนันในลักษณะที่เป็นปอน มีทั้งปอนขนาดเล็กขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีเงินทุนหมุนเวียนเป็นหลายสิบล้านบาท ยิ่งไปกว่านั้นยังมีการเล่นพนันที่แฝงมาในรูปแบบอื่น ๆ อีกมาก เช่น กีฬา หรือเกมที่มีการแข่งขันแพ้ชนะกันทุกชนิด รายการโฆษณาสินค้าที่มีรูปแบบชิงโชค จับสลาก หรือทายปัญหา เป็นต้น

บทบาทและอิทธิพลของการเล่นพนันนั้น จะสามารถมองเป็นภาพได้ชัดเจนทั้งในสังคมเมืองและสังคมชนบท อาทิ การเล่นพนันสลากกินรวบในวันออกสลากกินแบ่งรัฐบาล คือ ในวันที่ 1 และวันที่ 16 ของเดือน ประชาชนแทบจะหยุดภารกิจประจำหรือดเว้นกิจกรรมอื่นๆ ทั้งหมดแล้วมุ่งความสนใจมาที่ผลการออกสลากกินแบ่งจากวิทยุ เนื่องจากเป็นการเล่นที่ลงทุนน้อย แต่ได้เงินตอบแทนมาก เช่น ซื้อเลข 3 ตัว 1 บาท ถ้าโชคดีจะได้เงินถึง 500 บาท ถ้าซื้อ 100 บาท ก็จะมีสิทธิได้ถึง 50,000 บาท หรือถ้าเป็นเลข 2 ตัว ซื้อ 1 บาท ก็จะได้ 70 บาท ซึ่งทั้งหมดนี้ก็ล้วนเป็นการชักจูงให้ประชาชนมีความคิดที่จะรวยทางลัด จนปรากฏว่า ปรากฏการณ์คลังตัวเลขจากเกจิอาจารย์ หรือสิ่งประหลาดนิสสารต่างๆ ในสังคมไทยได้แพร่ขยายไปในทุกพื้นที่ และสำหรับอีกกิจกรรมหนึ่งที่มีการได้เสียกันเป็นจำนวนเงินไม่น้อยก็คือการเล่นพนันชกมวย ในวันที่มีการถ่ายทอดชกมวยทางโทรทัศน์ (คือวันพฤหัสบดี วันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์) ซึ่งพบว่า นอกจากส่วนหนึ่งจะไปดูที่หน้าเวทีแล้วอีกส่วนที่เหลือซึ่งเป็นส่วนใหญ่อีกจะดูจากโทรทัศน์และส่งเสียงรบกวนประชาชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียง และทั้งเล่น

พนันได้เสียกันเป็นจำนวนมาก ยิ่งไปกว่านั้นถ้าเป็นการแข่งขันนัดสำคัญ ๆ ก็จะมีจุดและเล่นพนันกันมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะการชิงแชมป์เปียนมวยสากลในรุ่นต่างๆ จนกระทั่งกล่าวกันว่า น่าที่จะให้มีการป้องกันแชมป์เปียนทุกวันเพื่อถนนจะได้โล่ง และการจราจรไม่ติดขัด

เมื่อบทบาทและอิทธิพลของการเล่นพนันเป็นเช่นนี้ เราอาจมองภาพรวมที่ปรากฏขึ้นในสังคมไทยได้ว่า การเล่นพนันเป็นเครื่องมือที่คนกลุ่มหนึ่งใช้ดูดซับผลประโยชน์จากคนส่วนใหญ่ หรืออาจกล่าวได้ว่า การเล่นพนันเป็นสาเหตุหนึ่งของความยากจนและการมีหนี้สิน โดยเฉพาะกับคนส่วนใหญ่ในสังคมเกษตรกรรม และหากจะมองอีกด้านหนึ่งก็จะเห็นว่าคนที่ยากจนและมีหนี้สินนั่นเองเป็นกลุ่มที่ชอบเล่นพนัน ทั้งนี้ด้วยหวังจะได้เงินจากการเล่นไปแก้ไขปัญหานี้สินและความยากจนของตน ซึ่งยิ่งคนเล่นพนันมากขึ้นเท่าใด เศรษฐกิจของประเทศชาติก็จะยิ่งทรุดต่ำและล้มเหลวมากเท่านั้น เพราะการเล่นพนันมิได้เป็นอาชีพที่จะเสริมรายได้ในทางเศรษฐกิจ และตรงกันข้ามกลับจะยิ่งเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ติดตามมาอีกมาก ทั้งปัญหาโสเภณี ปัญหาโสเภณีเด็ก ปัญหาการคอร์รัปชัน ปัญหายาเสพติด และปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น

ปัจจุบันการพัฒนาประเทศกำลังก้าวเข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศมาก สุรสิทธิ์ วิทยาธิ์ และคณะ (2536 : 39-57) กล่าวว่า "ผู้ใดครองเทคโนโลยี ผู้นั้นครองอำนาจ ผู้ใดครองเทคโนโลยี ผู้นั้นครองเศรษฐกิจ" การทำธุรกิจในปัจจุบันต้องอาศัยเทคโนโลยี เทคโนโลยีได้ก้าวข้ามอดีตไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในอนาคตอันใกล้กระแสโลกาภิวัตน์จะเป็นแรงผลักดันที่สำคัญทำให้วิถีชาวบ้าน (Folkways) และบรรทัดฐาน (Norms) ของคนในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป กระแสโลกาภิวัตน์จะย่อโลกให้เล็กลง การสื่อสารจากซีกโลกหนึ่งไปยังอีกซีกโลกหนึ่งใช้เวลาเพียงไม่กี่วินาที วิถีชีวิตของคนในชาติต่าง ๆ ทั่วโลกจะสามารถถ่ายทอดและแพร่ขยายอย่างรวดเร็ว เช่น การแข่งขันฟุตบอลโลกที่ประเทศสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ.1994 ที่ผ่านมานี้้น ประชาชนทั่วโลกสามารถชมการแข่งขันได้พร้อม ๆ กับคนในอเมริกาและผลที่ติดตามมา

ก็คือ การเล่นพนันฟุตบอลโลกแพร่สะพัดทั่วถึงกันหมดโดยเฉพาะประเทศไทย ซึ่งประชาชนมีอุปนิสัยชอบเล่นการพนันอยู่แล้ว ก็ถือโอกาสเล่นพนันกันเป็นจำนวนมาก ประจักษ์นัยนานในเรื่องนี้เห็นจะได้แก่ตัวเลขผู้ส่งคำท้าทายการแข่งขันฟุตบอลโลกไปยังหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ฉบับ คือ มติชนและไทยรัฐ ดังนี้

ก. หนังสือพิมพ์มติชน : มีผู้สนใจเสี่ยงโชคเพื่อลุ้นรับเงินรางวัลมูลค่า

6.1 ล้านบาท ในจำนวนสูงถึง 20 ล้านฉบับ (มติชน, 23 กรกฎาคม 2537 :

1)

ข. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ : มีตัวเลขแสดงจำนวนผู้สนใจเสี่ยงโชคกับเงิน

และสิ่งของรางวัลมากเป็นประวัติการณ์จนทำให้ได้มีการบันทึกสถิติลง กินเนสบุ๊ก

โดยสำนักพิมพ์ กินเนสบุ๊ก ออฟ เรคคอร์ด (ไทยรัฐ, 6 สิงหาคม 2537 :

18) คือยอดไปรษณียบัตรที่ส่งเข้าไทยรัฐทั้งหมดมี 43,537,550 ฉบับ โดย

20,322,050 ล้านฉบับ เป็นจำนวนที่เสี่ยงโชคกับการทายว่าทีมใดจะชนะเลิศและ

ก็ทายได้ถูกต้องชุดนี้มีเงินรางวัลเดิมพันสูงถึง 6,200,000 บาท และขณะเดียวกัน

ก็มีอีกกลุ่มสนุกสนานกับการทายว่าใครเป็นดาวซัลโวหรือผู้ทำประตูได้สูงที่สุดใน

ชุดหลังนี้มีผู้ส่งคำทายนับเฉพาะที่ตอบถูกก็เป็นจำนวนถึง 3,614,100 ฉบับ กับ

วงเงินเดิมพัน 4,000,000 บาท (ไทยรัฐ, 29 กรกฎาคม 2537 : 15)

ด้วยข้อมูลดังกล่าวยืนยันมานี้จึงอาจกล่าวได้ว่าความเจริญทางด้านเทคโนโลยีการ

สื่อสาร ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การเล่นพนันมีการแพร่สะพัดสูง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสานมีทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นปัญหากับ

ประชากรส่วนใหญ่ จากการสำรวจทรัพยากรป่าไม้ของอีสานในปี พ.ศ.2531 พบ

ว่าเหลือเพียง 14.8 ล้านไร่ ซึ่งนับว่าเหลือน้อยที่สุดในประเทศ และทั้งนี้ก็ยังไม่มี

มีหลักประกันใดในปัจจุบันที่จะสามารถรักษาป่าไม้ไว้ได้ สำหรับทรัพยากรดินนั้นใน

ภาคอีสานมีปัญหาเรื่องดินเค็มไม่เหมาะกับการเพาะปลูกถึงประมาณ 17.8 ล้าน-

ไร่ การชะล้างพังทลายของดินมีอัตราสูง และมีการสูญเสียธาตุอาหารในดินมาก

กว่าที่จะได้กลับคืนมา ในส่วนทรัพยากรน้ำแม้จะมีปริมาณฝนไม่ต่างจากภาคอื่นแต่

ทิศทางการตกขนานกับลำน้ำสายใหญ่ และดินไม่ดูดซับน้ำทำให้ไม่มีแหล่งน้ำเพียงพอ

ห่อต่อการเพาะปลูกตลอดทั้งปี (สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2533 : 39) ซึ่งจากปัญหาสภาพทรัพยากรธรรมชาติภาคอีสานที่กล่าวมานี้ก็ล้วนส่งผลให้ประชากรส่วนใหญ่มีภาวะเศรษฐกิจฝืดเคือง เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรเมื่อปลูกพืชไม่ได้ และมีภาวะหนี้สินมากก็อาจจะเป็นสิ่งผลักดันอย่างหนึ่งให้หันเข้าหาการเสี่ยงโชค ก่อปรกับนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเองก็มีประเพณีวัฒนธรรมที่เอื้ออำนวยให้คนนิยมเล่นพนัน ดังที่ก็ได้กล่าวมาแล้วไม่ว่าจะประเพณีสงกรานต์ งานอยู่กรรม (คลอตลูก) งานรื่นเริงต่าง ๆ จนแม้งานศพ จากการเริ่มต้นด้วยความสนุกสนานที่สุดก็จะกลายเป็นเล่นพนันเพื่อหวังทรัพย์สินเงินทองและเข้าสู่อการพนันที่มีการได้เสียกันครั้งละมาก ๆ

จังหวัดเลยโดยเฉพาะในเขตเทศบาลเมืองเลย กำลังได้รับการพัฒนา มีการขยายตัวและเติบโตอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เนื่องจากนโยบายการพัฒนาจังหวัดเลยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งทางจังหวัดเลยและเทศบาลเมืองเลยต้องมีหน้าที่จัดหาสาธารณูปโภครองรับการขยายตัวของเมือง ปัจจุบันเทศบาลเมืองเลยมีพื้นที่ 12.41 ตารางกิโลเมตร ประชากร 22,520 คน เป็นชาย 11,435 คน หญิง 11,085 คน (มีสิทธิเลือกตั้ง 13,990 คน) มีที่พักครอง 12 หมู่บ้าน รายได้ 44,072,750 บาทต่อปี (เทศบาลเมืองเลย : 2537) มีการก่อสร้างอาคารพาณิชย์และตึกแถวเป็นจำนวนมาก ราคาที่ดินเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับมีนักธุรกิจจากต่างจังหวัดเข้ามาลงทุนและหาซื้อที่ดินปลูกบ้านตากอากาศตามชายเขา เมื่อมีประชาชนเข้ามาท่องเที่ยวมากสิ่งที่ติดตามมาคือเงินตราหรือรายได้จากการท่องเที่ยว การแข่งขันทางธุรกิจ เทคโนโลยีเริ่มเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน สถานบริการประเภทต่างๆ เกิดขึ้นเพื่อดูดซับเงินจากผู้ที่มาพักผ่อนในเขตเทศบาล การขยายตัวของแหล่งอบายมุขโดยเฉพาะการเล่นพนันทั้งที่ถูกกฎหมายและลักลอบเล่นมีเป็นจำนวนมาก กล่าวเฉพาะที่มีการขออนุญาตเล่นอย่างถูกต้องตามกฎหมายพบว่า ในปี พ.ศ. 2535 มี 28 ครั้ง ปี พ.ศ. 2536 มี 30 ครั้ง และในปี พ.ศ. 2537 ตั้งแต่เดือน ม.ค.-มิ.ย. ระยะเวลา 6 เดือน รวม 30 ครั้ง (อำเภอเมืองเลย : 2535, 2536, 2537) ส่วนการลักลอบเล่นที่ผิดกฎหมาย

นั้นก็ยังมีอีกเป็นจำนวนมาก จึงเห็นได้ว่าคนพยายามแสวงหาความร่ำรวยในทางลัดหวังเสี่ยงโชคจากการเล่นพนัน เมื่อยกกระต๊อบฐานะของตนเอง จากสถิติการจับกุมของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองเลยในช่วง พ.ศ. 2535 ปรากฏว่าจับกุมผู้ลักลอบเล่นพนันในเขตอำเภอเมืองเลยได้ 403 คดี ผู้ต้องหา 1,060 คน เหตุเกิดในเขตเทศบาลถึง 248 ราย หรือเกือบประมาณ 2 ใน 3 ในปี พ.ศ. 2536 จับกุมได้ 292 คดี ผู้ต้องหา 875 คน เหตุเกิดในเขตเทศบาลเมืองเลย 159 คดี ผู้ต้องหา 496 คน และในปี พ.ศ. 2537 ตั้งแต่เดือนมกราคม-มิถุนายน จับกุมได้ 161 คดี ผู้ต้องหา 507 คน และส่วนมากเป็นการจับกุมในเขตเทศบาล โดยมีจำนวนถึง 75 คดี ผู้ต้องหา 294 คน ซึ่งอัตราการเกิดเมื่อเทียบแล้วจะเป็นร้อยละ 50 ของคดีการพนันที่จับกุมได้ทั้งหมด (สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองเลย : 2535, 2536, 2537) จากสถิติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าในเขตเทศบาลเมืองเลย มีคนนิยมเล่นการพนันกันมาก ซึ่งผลการเล่นพนันก็กระทบไปถึงอาชญากรรมประเภทอื่น ๆ อาทิ ชิงทรัพย์ ลักทรัพย์ ฉ้อโกงทรัพย์ ทะเลาะวิวาท ตลอดจนทำร้ายร่างกายและอื่น ๆ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ในฐานะที่ผู้วิจัยรับราชการเป็นตำรวจมีตำแหน่งหน้าที่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและการบริการประชาชนจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการเล่นพนันในเขตเทศบาลเมืองเลย จังหวัดเลย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขให้การเล่นพนันลดน้อยลงหรือหาวิธีป้องกันการลักลอบเล่นพนัน และเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในอนาคต ตลอดจนเป็นผลทางอ้อมที่จะช่วยให้นักพัฒนาเป็นไปได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาริวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเล่นพนันของประชากรในเขตเทศบาลเมืองเลย

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นพนันของประชากรในเขตเทศบาลเมืองเลย

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 ได้รู้และเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นพนันในเขตเทศบาล-เมืองเลย
- 1.3.2 ได้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นพนันตามลำดับความสำคัญ
- 1.3.3 ได้มีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการเล่นพนัน
- 1.3.4 ได้ช่วยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถพิจารณาหาแนวทางและมาตรการควบคุมการเล่นพนันได้อย่างเหมาะสม
- 1.3.5 ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการเล่นพนัน

1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเล่นพนัน (ศึกษากรณีในเขตเทศบาลเมืองเลย จังหวัดเลย) ในครั้งนี้ได้มุ่งศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นพนัน ในเขตเทศบาลเมืองเลย ซึ่งกำหนดไว้ 5 ประเภทคือ สลากกินรวบหรือหวยเถื่อนหรือหวยใต้ดิน สนั่นเกอร์ ไฮโลว์ ชกมวย และพนันชนิดต่าง ๆ ซึ่งประชากรที่ใช้ในการศึกษาก็จะเป็นประชากรในเขตเทศบาลเมืองเลยจำนวนทั้งสิ้น 22,520 คน (เทศบาลเมืองเลย : เอกสารบรรยายสรุป ปี พ.ศ.2537) และหาขนาดของตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ซึ่งจะได้ประชากรตัวอย่างจำนวน 394 คน

ในการศึกษานี้ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม 2538

1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้กำหนดคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาเพื่อความกระชับรัดกุมและเพื่อให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้างนี้ ดังต่อไปนี้

1.5.1 การเล่นพนัน หมายถึง การเล่นที่มีความเสี่ยงเพื่อให้ได้เงินหรือทรัพย์สินหรืออื่น ๆ ตามที่คู่กรณีหรือผู้ที่ร่วมอยู่ในวงเล่นจะตกลงกัน โดยมีผู้ได้และผู้เสีย

1.5.2 พฤติกรรมการเล่นพนัน หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของผู้เล่นพนันต่อการเล่นพนัน ประกอบด้วยประเภทของการพนันที่ชอบเล่นและความถี่ของการเล่น

1.5.3 ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ

1.5.4 อายุ ผู้ศึกษาได้กำหนดอายุประชากรที่ใช้ในการศึกษาริ้วยไว้เป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มอายุ 14-20 ปี กลุ่มอายุ 21-30 ปี และกลุ่มอายุ 31 ปีขึ้นไป เหตุที่เลือกกำหนดอายุเช่นนี้ก็ด้วยเหตุผลต่าง ๆ กันคือ

ในกลุ่มแรก กำหนดอายุ 14-20 ปี ที่ไม่เลือกศึกษาเด็กหรือผู้ที่อายุต่ำกว่า 14 ปีลงมา นั้น เพราะโดยข้อเท็จจริง เด็กที่อายุต่ำกว่า 7 ปีแม้จะกระทำการอันกฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิด แต่ตามมาตรา 73 เด็กนั้นก็ไม่ต้องรับโทษและถ้าหากอายุจะมากกว่า 7 ปีแต่ไม่ถึง 14 ปี หากทำผิดกฎหมาย ก็ไม่ต้องรับโทษเช่นกัน เพียงแต่ศาลจะใช้อำนาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น ว่ากล่าวตักเตือนแล้วปล่อยไปหรือมอบตัวเด็กให้ผู้ปกครอง หน่วยงานหรือองค์กร แล้วคุมความประพฤติ เป็นต้น (วิชัย เกษะนันท์ และคณะ 2514: 44-47) เมื่อเป็นดังนี้จึงพิจารณาเห็นว่าจะไม่มียุทธประโยชน์อันใดถ้าจะลงไปศึกษากลุ่มเด็กต่ำกว่าอายุ 14 ปี

ส่วนในกลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มที่เรียกได้ว่าอยู่ในวัยแสวงหาและวัยทำงาน ส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาในระดับที่มึงานทำ มีเงินใช้ และดำรงตนในสังคมได้สบาย ๆ และทั้งอาจสามารถใช้เงินกับการเล่นพนันได้ ถ้าจะทำ

สำหรับกลุ่มที่สาม เป็นกลุ่มคนที่ทั้งอยู่ในวัยทำงานและเริ่มสร้างความเป็นปึกแผ่นให้ครอบครัว พบว่าคนอายุมาก ๆ นี้เล่นการพนันกันเป็นส่วนใหญ่

1.5.5 ฐานะทางเศรษฐกิจ หมายถึง สภาพความเป็นอยู่โดยมีฐานะทางสังคมเป็นตัวชี้วัด เช่น ฐานะร่ำรวย ฐานะปานกลาง หรือฐานะยากจนทั้งนี้โดยเกณฑ์ในการกำหนดฐานะทางเศรษฐกิจ ได้ใช้รายได้ต่อเดือนต่อคนเป็นตัวชี้วัด

1.5.6 การประกอบอาชีพ หมายถึง อาชีพหลักที่ทำรายได้ให้แก่ครอบครัวมากที่สุด

1.5.7 สถานภาพในครอบครัว หมายถึง สถานภาพในครอบครัวที่เกื้อหนุนให้เล่นการพนัน

1.5.8 อิทธิพลของกลุ่ม หมายถึง ความสัมพันธ์ภายในกลุ่มที่ผู้เล่นมีความสัมพันธ์ด้วย และมีอิทธิพลให้เข้าเล่นพนัน

1.5.9 การขัดเกลาทางสังคม หมายถึง การได้รับการอบรมปณิธานตั้งแต่เด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ นับตั้งแต่ได้รับจากสถาบันครอบครัว โรงเรียน ศาสนา และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีส่วนสำคัญทำให้คนที่อยู่ในสังคมประพฤติปฏิบัติตามที่บรรทัดฐานทางสังคมกำหนดให้

1.5.10 ความคาดหวัง หมายถึง การที่มีความคิดว่าการเล่นพนันจะทำให้ได้เงินหรือทรัพย์สินมาก ๆ และเป็นผู้ที่ชนะในการเล่นพนัน

1.5.11 ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่จะเข้าเล่นพนันด้วยความสมัครใจไม่ว่าผลการเล่นที่ออกมาเป็นผู้ชนะหรือผู้แพ้ก็ตาม

1.5.12 ความตระหนักในด้านศีลธรรม หมายถึง ความเชื่อ ความศรัทธาที่มีต่อจารีตประเพณี หรือการได้รับการอบรมสั่งสอน การขัดเกลาทางสังคม ให้นำมีจิตที่สะอาดต่อการกระทำที่ฝ่าฝืนกติกาสังคม

1.5.13 ความตระหนักในด้านกฎหมาย หมายถึง การปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดโดยไม่พยายามจะฝ่าฝืน

1.5.14 สลากกินรวบหรือหวยเถื่อนหรือหวยใต้ดิน หมายถึง สลากที่เอกชนหรือบุคคลจัดทำขึ้น โดยการเขียนตัวเลข 2 ตัว หรือ 3 ตัว แล้วนำไป

เปรียบเทียบกับเลขท้ายรางวัลที่ 1 และเลขท้าย 2 ตัว ของสลากกินแบ่งรัฐบาล เมื่อผู้ซื้อถูกรางวัลเอกชนหรือบุคคลก็จะจ่ายเงินให้ผู้ซื้อ หว่าไม่มีหลักประกันในการจ่ายเงิน

1.5.15 การเล่นสล็อตเกอร์ หมายถึง การเล่นพนันโดยใช้โต๊ะบิลเลียด มีไม้คิวสำหรับแทงลูกตามจำนวนผู้เล่น ลูกบิลเลียดมี 8 สี คือ สีขาว สีแดง สีเหลือง สีเขียว สีชอล์ก สีน้ำเงิน สีชมพู และสีดำ ผู้เล่นใช้ 2 คนขึ้นไป โดยใช้ลูกสีขาวเป็นลูกแทง สีแดงจะมีค่าคะแนน 1 แต้ม สีเหลือง 2 แต้ม สีเขียว 3 แต้ม ไล่ไปตามลำดับจนถึงลูกสีดำ จะมี 7 แต้ม ผู้ใดทำแต้มหรือคะแนนได้มากถือว่าเป็นผู้ชนะในการเล่น

1.5.16 การเล่นไฮโลว์ หมายถึง การเล่นพนันที่มีเจ้ามือ 1 คน เล่นกับลูกเต๋าไม่จำกัด อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบด้วยแผงซึ่งจะเป็นผ้า ไม้ หรือกระดาษ อย่างใดอย่างหนึ่ง ลูกเต๋า 3 ลูก ถ้วยครอบและจานรอง เจ้ามือจะวางลูกเต๋าทั้ง 3 ลูกลงบนจานรอง ใช้ถ้วยครอบพร้อมกับยกขึ้นเขย่าเบา ๆ ลูกเต๋าคะวางเงินแทงบนแผ่นผ้า การนับแต้มจะนับรวมลูกเต๋าทั้ง 3 ลูก ซึ่งแต่ละลูกจะมีจุดเรียงกันตั้งแต่ 1 ถึง 6 ถ้านับได้ 11 แต้มเรียกไฮโลว์ สูงกว่า 11 แต้มเรียกว่าสูง ต่ำกว่า 11 แต้มเรียกว่าต่ำ แหงสูงหรือต่ำถูกได้ 1 เท่า แหงไฮโลว์ (11 แต้ม) ได้ 5-7 เท่า ลูกเต๋าคือออกตรงเลขที่แทง 1 ลูก ได้ 1 เท่า ออกตรง 2 ลูก ได้ 2 เท่า ออกตรง 3 ลูก ได้ 3 เท่า ถัดได้ 5 เท่า เต็ง ได้ 1 เท่า ถ้าไม่ออกตามที่แทงเจ้ามือจะได้รับประโยชน์ เรียกว่า "เจ้ามือกิน"

1.5.17 การเล่นชกมวย หมายถึง การที่มีบุคคล 2 คน เรียกว่า นักมวย มาต่อสู้กันบนเวที มีการแบ่งเป็นฝ่ายแดงและฝ่ายน้ำเงิน มีผล ชนะ แพ้ และเสมอ

1.5.18 การเล่นไพ่ หมายถึง การเล่นพนันที่ใช้ไพ่เป็นอุปกรณ์ประกอบการเล่น ไพ่นั้นอาจทำด้วยกระดาษหรือพลาสติกก็ได้ 1 สำรับมี 52 ใบ การเล่นไพ่นี้มีหลายประเภท ส่วนที่เล่นง่ายและนิยมเล่นกันทั่วไปมี ไพ่ต่อแต้ม ไพ่เพ ไพ่ป๊อก ไพ่โป๊กเกอร์ และไพ่ผสมสิบ เป็นต้น